

Mediji i informiranje

Sud Europske unije
PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 137/20
U Luxembourg 11. studenoga 2020.

Presuda u predmetu C-61/19
Orange România SA/Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării
Datelor cu Caracter Personal (ANSPDCP)

Ugovorom o pružanju telekomunikacijskih usluga koji sadržava klauzulu prema kojoj je klijent pristao na prikupljanje i pohranu njegove osobne isprave ne može se dokazati da je valjano dao privolu kada je voditelj obrade označio pripadajuće polje prije potpisa ugovora

To vrijedi i onda kada je potrošač doveden u zabludu u pogledu mogućnosti sklapanja ugovora u slučaju odbijanja obrade njegovih podataka, ili kada je na slobodan izbor da se protivi tom prikupljanju i toj pohrani utjecala potreba potpisivanja dodatnog obrasca kojim se izražava to odbijanje

Društvo Orange România SA pruža usluge mobilne telekomunikacije na rumunjskom tržištu. Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal (Nacionalno tijelo za nadzor obrade osobnih podataka) mu je 28. ožujka 2018. izrekla novčanu kaznu jer je prikupilo i pohranilo osobne isprave svojih klijenata bez njihove izričite privole.

Prema navodima Nacionalnog tijela, u razdoblju između 1. i 26. ožujka 2018. društvo Orange România sklopilo je ugovore o pružanju mobilnih telekomunikacijskih usluga koji sadržavaju klauzulu prema kojoj su klijenti bili informirani i dali su privolu za prikupljanje i pohranu preslike svoje osobne isprave u svrhu utvrđivanja identiteta. Polje koje se odnosi na tu klauzulu označio je je voditelj obrade prije potpisivanja ugovora.

U tom kontekstu je Tribunalul București (Viši sud u Bukureštu, Rumunjska) od Suda tražio da pojasni uvjete u kojima se privola klijenata za obradu osobnih podataka može smatrati valjanom.

Svojom današnjom presudom Sud najprije podsjeća da pravo Unije¹ predviđa popis slučajeva u kojima se obrada osobnih podataka može smatrati zakonitom. Osobito, privola ispitanika mora biti dobrovoljna, posebna, informirana i nedvosmislena. U tom pogledu privola nije dana valjano u slučaju šutnje, unaprijed označenog polja ili manjka aktivnosti.

K tome, kada je privola ispitanika dana u okviru pisane izjave koja se odnosi i na druga pitanja, ta izjava mora biti dana u razumljivom i lako dostupnom obliku te uz uporabu jasnog i jednostavnog jezika. Kako bi se ispitaniku osigurala stvarna sloboda izbora, ugovorne odredbe ne smiju ispitanika dovesti u zabludu u pogledu mogućnosti da sklopi ugovor čak i ako odbije pristati na obradu svojih podataka.

Sud pojašnjava da, s obzirom na to da je Orange România voditelj obrade osobnih podataka, on mora biti u mogućnosti dokazati zakonitost obrade tih podataka i stoga, u ovom slučaju, postojanje valjane privole svojih klijenata. U tom pogledu, budući da se čini da dotični klijenti nisu sami označili polje koje se odnosi na prikupljanje i pohranu preslika njihovih osobnih isprava, na temelju same činjenice da je to polje bilo označeno ne može se utvrditi nedvojbeno davanje njihove privole. Na sudu koji je uputio zahtjev je da izvrši potrebne provjere u tom pogledu.

¹ Direktiva 95/46 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL 1995., L 281, str. 31.-50.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 7., str. 88.) i Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (SL 2016., L 119, str. 1.-88. i ispravak SL 2018., L 127, str. 2.)

Prema mišljenju Suda, također je na nacionalnom sudu da ocijeni jesu li predmetne ugovorne odredbe mogle dotične klijente dovesti u zabludu u pogledu mogućnosti sklapanja ugovora unatoč odbijanju davanja privole za obradu njihovih podataka ako ne postoje pojašnjenja o toj mogućnosti. Osim toga, u slučaju da klijent odbije dati privolu za obradu svojih podataka, Sud primjećuje da je Orange România tražio da on pisanim putem izjavi da ne pristaje ni na prikupljanje ni na pohranu preslike svoje osobne isprave. Prema mišljenju Suda, takav dodatni zahtjev može neopravdano utjecati na slobodni izbor ispitanika da se protivi tom prikupljanju i pohrani. U svakom slučaju, s obzirom na to da je navedeno društvo dužno dokazati da su njegovi klijenti aktivnim postupanjem izrazili svoju privolu za obradu svojih osobnih podataka, to društvo ne može od njih tražiti da aktivno izraze svoje odbijanje.

Sud je stoga zaključio da se **ugovorom koji se odnosi na pružanje telekomunikacijskih usluga, koji sadržava klauzulu prema kojoj je ispitanik bio informiran i dao je privolu za prikupljanje i pohranu preslike svoje osobne isprave u svrhu utvrđivanja identiteta, ne može dokazati da je taj ispitanik valjano dao svoju privolu za to prikupljanje i pohranu kada je polje koje se odnosi na tu klauzulu označio voditelj obrade podataka prije potpisivanja tog ugovora, kada ugovorne odredbe navedenog ugovora mogu ispitanika dovesti u zabludu u pogledu mogućnosti sklapanja predmetnog ugovora čak i ako odbije pristati na obradu svojih podataka, ili kada taj voditelj neopravdano utječe na slobodan izbor ispitanika da se protivi tom prikupljanju i pohrani** time što zahtijeva od njega da, kako bi odbio dati svoju privolu, ispuni dodatni obrazac kojim se evidentira to odbijanje.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst presude](#) objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 5536

Snimke s objave presude nalaze se na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106